

BISERICA și ȘCOLA.

Foia bisericească, școlastică, literară și economică.

Iese odată în săptămână: DUMINECA.

PREȚUL ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 10 cor. — pe 1/2 an 5 cor.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 14 fr. pe jumătate an 7 franci.

PREȚUL INSERȚIUNILOR:

Pentru publicațiunile de trei ori ce conțin
cam 150 cuvinte 6 cor.; până la 200 cuvinte
8 cor.; și mai sus 10 cor. v. a.

Correspondențele să se adreseze Redacțiunii
„BISERICA și ȘCOLA.“

Far banii de prenumerațiune la
TIPOGRAFIA BUCSEANĂ în ARAD

Nr. 4691/901.

Tuturor oficiilor protopresbiterale din diecesă Aradului.

Ca primiriile și înscrierile pe anul școlar 1901/2 în institutul nostru pedagogic-teologic să se poată face la timp, Te poftim a publica pe calea oficiilor parohiale, că tinerii, cari ar dori să intre în institutul nostru din Arad pentru cariera preoțească ori învățătorească, să-și înainteze petițiunile până în 15/28 August a. c. ajustate cu atestat de botez și cu testimoniile despre studiul anterior.

Arad, la 19 Iulie (1 August) 1901.

*Consistorul eparchial gr.-or. rom.
din Arad.*

Carierile.

IV.

Pentru complectarea seriei de idei ce am desfășurat în jurul chestiunii alegerii carierelor, și spre complectarea expunerilor noastre, credem a fi necesar să ne mai ocupăm la acest loc de așa numitele „pre-dispoziții“ pentru o anumită carieră, argument adeseori întrebuițat pentru justificarea unor ambițiuni juvenile.

Un celebru inventator, întrebat odată, cum a ajuns la invenția sa, a răspuns: Muncind!

Un mare filosof, întrebat cum a ajuns la formularea convingerilor și sistemului său, a răspuns: Gândind! — în înțelesul de muncă intelectuală.

Vom zice deci, tinerilor noștri: la ori-ce carieră veți duce, datorită v'oi impliniți muncind, ca atunci când veți întoarce în viața publică, roade să ne puteți da din munca voastră; să nu mergeți la stu-

diu pentru a ne reveni, — cum zice proverbul german: Om bun, dar prost musicant!

Far intrucât privește predispoziția, „aplicarea“, — un istoric, adinc psiholog totodată, zice: Napoleon cel Mare, dacă n'ar fi învățat militarie ci dreptul, tot așa celebru ar fi fost în cariera advocațională, ca om politic, ca orator, cum a fost ca general!

Nici odată forța reală, existentă într'un suflet, nu poate să fie înăbușită. Talentul se manifestă, geniul se impune, pe ori-ce teren își sparge drum, prin condițiile vieții, și totuși se validează.

Dar întorcându-ne dela aceste exceptii, — alături de cari se înșiră și darul artistic, acesta din urmă dovedindu-se, putând fi recunoscut, apreciat și aplicat după menirea sa firească, — întorcându-ne la elementele obicinuite, normale, ne întrebăm:

Oare un preot, un învățător, nu poate fi totodată și om de litere, istoric, filolog, agronom... etc?

Nu sunt compatibile ocupațiunile literare bunăoară, cu carierele din cari îți slugești mai bine neamul tău? Din contră, ar fi de dorit, ca conducătorii firești ai poporului să fie oameni cât mai culți, mai enciclopediști, și — dacă vreți — savanți chiar, ca din tigna vieții patriarhale și inspirați din popor să ne intruzeze dubul aceluia...

Ni se va răspunde: Dar unde să se cultive, unde să primească tinerimea o cultură superioară decât la universitate? Răspundem cu spusele noastre anterioare: Prin venirea la institutele noastre a elementelor distinse, având auditor de un nivel cultural mai superior, școalele noastre se vor ridica la nivelul universităților; și da se va mulțumire intelectuală celui ce îi simte nevoia și o pricepe.

La carierele pur științifice, afluența de tineri români nu e tocmai mare; dar totuși, la medicină mulți își perd anii tinerețelor, cheltuind din avutul părintesc, sau mai bine zis din sărăcia părintească. Și în multe casuri, la această carieră, ca și la cea advocațională, se ngrămădesc cei cu „aplicare“ nu

pentru studiul special respectiv, ci pentru inchipuțiile avantajii și autoritate în viața socială.

Dacă nu rivna, nesațiul pentru studiul special, îți determină „pedispoziția” pentru o carieră oarecare, ci vanitatea, — în viața ta, în cariera ta, nu vei avea mulțumire sufletească.

Dacă numai chestia de pâine o ai în vedere când îți alegi cariera, să nu calci în școală străină, căci de-acolo nu vei eși nici macar „musicant slab,” — ci chiar om slab!

Predispoziții iluzorii devin, și trebuie să devină, dispoziții ferme, hotărâte, în școala națională, prin educație națională și cultura națională; — și pentru popor trebuie să creștem tinerimea, în spiritul poporului nostru.

Iubirea fără margini pentru neam și biserică, devotament și muncă neînfrântă, să fie principiile conducătoare ale tinerimei noastre.

Principiile de viață i-le cvintesențiază lapidarul: Totul pentru națiune!

Predică,

pentru Dumineca a XI-a după Rusalii.

„Așa și Tatăl meu cel ceresc va face vouă de nu veți erta fiște-care fratelui său din inimile voastre greșilele lui.” (Matei XVIII 35.)

Iubiți Creștini!

Toți oamenii din lumea aceasta sunt după Cristos între olaltă „frați,” suntem unul altuia „de aproape” fie acela de ori și ce naționalitate, fie din ori și ce țară. Dela tată și mamă învăță frații a se iubi între sine; dela Cristos Părintele cel Mare, care din curată iubire s'a jertfit pe sine ca să readucă neamul omenesc earăși la legătura iubirei ce a fost între Dzeu și omul dintâi, ruptă și stricată prin cel mai mare dușman al omului, prin diavolul, avem d'a învăța iubiților a ne iubi între olaltă toți oamenii ca și frații adevărați, căci numai așa vom putea arăta că suntem creștini adevărați. Precum în biserică sub „frate” avem de înțeles pe „creștin” tot așa cere Dzeu ca în viață „creștinii” să ne iubim, să ne ajutorăm și sprijinim unii pe alții ca și frații adevărați.

Dar ce ajung aceste cuvinte ale mele, căci eată aud strigând pe unul dintre voi: „Cum voi putea iubi pe dușmanul meu?” Bine ai grăit fiule! Că astăzi au dus'o oamenii așa de departe încât puțin ne mai putem număra frați unii cu alții, pentru că slăbind în noi creștinătatea a slăbit și răcit iubirea caldă creștinească dintre om și om care la cei bătrâni nu era cine s'o măsura; a recit...! și în locul acela s'a împământenit în inima noastră dușmănia care ne roade viața, ne curmă zilele poporului nostru ca și cariul ce sfredelă gorunul cel mai puternic. Dar să reviu: „Cum să nu putem iubi

pe dușmanul nostru?” Să ne oprească dușmănia? Să fie ea mai puternică decât iubirea? Dușmănia aprinsă ni se pare că înghite mai că ori ce iubire, dar nu e așa. Deși vine dușmănia dela diavolul precum ne arată litera primă a cuvântului ear iubirea dela Iisus și cu aceeași literă se începe, totuș nici pe departe nu poate fi vorba de o biruire a iubirei, întâiului isvor de bunătate alui Dzeu.

Fiii diavolului iubească dușmănia, ear voi fraților dovediți că sunteți creștini și iubiți pe dușmanii vostri, ertați greșelile fraților vostri. De vă pică greu a-i iubi dintr'odată, ertați-le mai întâi greșelile lor și atunci iubirea e pe cale, e aci. Dintre toate virtuțile „ertarea greșelilor fratelui sau dușmanului nostru este culmea virtuților” scrie S. Grigorie Nisis.

De aci mâncând și eu, și îndemnat mult de pilda Sf. evanghelii de azi nu pot lăsa acest privilegiu fără de folos pentru voi. Stânge-voi cu cuvântul meu de azi dușmănia, fie aceea în trunchiu vechiu sau în vlăstar, ca să fac loc în inimile noastre: iubirei și ertării greșelilor fratelui nostru, ca să ne arătăm vrednici de numele ce-'l purtăm.

Știu Doamne că trunchiul e vechiu și sabia cuvântului meu slabă, pentru aceea la Tine cad rugându-Te: Nu mă lăsa Părinte iubite! Ci vino! vino! întru ajutorul meu ca să înmoi inima fratelui spre frate se alung dușmănia, să alung pe tatăl ei, diavolul, din sinul și jurul fraților mei, și în locul acela să plantez floarea cerească a iubirei și ertării greșelilor fraților noștri rourând Tu asupra acestor flori-virtuți roaua binecuvântării Tale.

„Băgați în urechii graiurile mele, că voi grăi de veți aculta!” (Iov. XXXII. 11.)

* *

„Precum nu seamănă față cu față, așa nici inimile oamenilor nu sunt asemenea,” a zis înțeleptul Solomon în pildele sale (XXVII. 19.) și așa e cu adevărat iubiților creștini. Dintru început fost-au inimi bune, dar fost-au, ba ne-au covârșit inimile cele rele. Ce poți aștepta dela o inimă bună? Așa e că numai bunătate, numai iubire și sprigin pe ori ce cale; ear dela o inimă rea, dela un om — diavol încarnat — numai dușmănie, numai zavistie, necaz și stricăciune; unde numai ajunge dorește a strica, a vorbi de rău și a păta numele bun al tuturor. Lui vrea să se închine toți oamenii, el să poruncească peste toate, el să asuprească, el să sugume, să robească și prăpade pe altul, ear pe sine să se înalțe; lui să i-se facă toate câte-i cere inima sa cătrănită, și poștește, ba lucră din resputeri ca lui să-i-se erte toate, el să scape ear altul să fie osîndit, aruncat de însași mâna sa în necaz, în temnița suferințelor. Inima unui asemenea om nu știe de iubire, nu are inimă nici către tatăl său, către mamă-sa sau frațele său; știe erta pe cel ce-'i greșește dar nu vrea!

Unul ca acela de scapă de oameni, nu scapă iubitorilor de Dzeu.

Ce minunată pildă ne învrednicirăm a auzi din Sf. evanghelie de azi, pildă vie a Mântuitorului pentru a arăta aieve pe un astfel de creștin, om păcătos. Asemnă Iisus împărăția sa cerească cu omul împărat, care la un anumit timp a vrut să ia seama cu slugile sale. Și-i aduc la socoată pe un datornic cu „zece mii de talanți“ (ib. 24.) sau în banii noștrii 39,270.000 fl. — o comoară de bani ce aproape nu se mai poate socoti. Din acea sumă el nu poate plăti nimic! Și ce i-se face? Domnul său poruncește să-l vindă, să-i vindă toate ale sale, muerea și pe prunci și să plătească acea datorie. Dar ajunge-se-va la plățirea datoriei sale cu acestea? Nici pe departe, dar altă ceva nu avea să facă Domnul său. Datornicul viclean însă își știu ajuta, cu puține cuvinte dulci — viclene — se plăti de Domnul său. „Deci căzând sluga se închina lui zicând: Doamne! mai îngăduiește-mă, și tote îți voi plăti. Și milostivindu-se Domnul slugii aceia, lau slobozit pe el, și i-au ertat lui datoria.“ (Ib. 26, 27.)

L'a slobozit și ertat Domnul său, să nu-l perdem însă noi din vedere pentru-că e unul din frații noștri vicleni. Impăratul închipuește aci pe Părintele din cer, care asemenea celuia caută să tragă seama slugilor sale de pe pământ, a credincioșilor sei. Precum împăratului i-a fost grijă de comoara sa cea mare ce-o împrumutase slugii sale și a voit a-i trage seama mai întâi aceluia, tot așa și Dzeu căruia datorim noi cu zece mii de talanți, caută a ne trage seama noastră, dorește binele nostru, ca să ne plătim de Dânsul prin curățirea noastră.

De am mutat de pe o zi pe alta socoata păcatelor noastre, de am ajuns din tineri, bărbați îmbătriniți în acelea și nici când în toată viața măcar odată nu am cugetat asupra trecutului vieții noastre, trăgându-ne seama de trecutul împovărat și de presintele atât de primejdios pentru trup și suflet, mila Domnului, iubirea sa față de noi, față de inima atât de împetrită și rea, crește tot mai tare și când vede că povara — talanții păcatelor noastre, ne-au gârborit și viața ni-se închină către moarte, atunci Părintele iubitor vine El singur la noi să ne întrebe cum stăm cu datoria noastră și pretensiunea sa? Nu vine însă cum ar veni unul de noi, ca să sugrume, ci vine cu „milostivire.“ Un singur cuvânt, o singură părere de rău, și obidare adâncă pentru viața noastră, e în stare să ne slobozească curăți în cealaltă viață, ertându-ne toată datoria, de păcate scăpând, de munca și urgisirea vecinică. Cumpeniți fraților din mila și iubirea lui Dzeu față de om, față de datornicul cel mai mare — cu comoara de talanții păcatelor, dar să nu scăpăm din vedere care este mila, iubirea și ertarea greșelilor fratelui sau deaproapelui nostru, dovedită de sluga cu care făcuse Domnul său atâta milă.

După puține clipite, abea eșit fiind dator-

nicul cel mare, acum slobod de toate și eată că întimpină la ușa împăratului, pe unul din cei împreună cu sine „slujitor“ care îi datoria lui cu una sută de denari sau 34 fl. în banii noștri. Și să vedeți câtă schimbare! Pe el, de care se milostivi împăratul și-i ertă toată datoria, cu toate că el singur făgădui-se ca să-l îngăduiască și va plăti tot, lui i-se ertă; ear el ticălosul, cu întempleră încă proaspătă, cu frica și rușinea de Domnul său, care îl cere cu socoata unei comori de bani și nu poate plăti nici un denar macar (34 cr.), dar în deosebi cu inima caldă și înduioșată de iubirea și ertarea peste măsură a marelui săi Domn, în loc de milă cu furie dujmănoasă ca și când nu i-ar fi frate și împreună cu el slugă, fără al mai întreba, fără al îngădui macar o vorbă, începe a-l sugruma: „Și prinzându-l pe el îl sugruma zicând: Plătește-mi ce-mi ești dator!“ (Ib. 28.)

Ce purtare urită fraților! Impăratul căruia datoria atât de multă să „milostivește“ și-l ertă, ear el pentru nimic sugrumă pe fratele său, deși-l roagă cu aceleași cuvinte cu care află el milă la împăratul, însă n'ajută nimic, îl aruncă în temniță până va plăti toată datoria.

Până'i vine și rëndul său, să stăm puținel și să vedem de noi fraților! Ați auzit ce a fost în stare să facă slugă cu slugă, datornic cu datornic, frate cu frate! Nici noi nu suntem mai jos, decât acela. Dacă unora dintre noi ne-a ajutat Dzeu de am apucat d'asupra de nevoi și vedem pe alții picați în mâinile altora sau în ale noastre, fie cu datorie de bani, fie de greșele, sătoși căutăm a-i sugruma. Câți frați creștini n'au rămas despoiați de averile lor cu voia și lucrarea altui frate creștin pe calea procesului, ne voind nici să-l îngădue, dar să-i erte datoria, care în cele mai multe cazuri se urcă numai prin cămătaria fără de suflet a multora și dintre ai noștri. Sau nu e așa fiilor că numai ceva de ne grăește deaproapele nostru, cu nerăbdare așteptăm ziua de răsbunare, ca să-l arătăm legii căutând pe feliurite căi pedepsirea aspră alui. Este această iubire creștinească, iubire de frate? Și în deosebi grea ne este întrebarea când și noi fie-care deasemenea prea ușor putem greși? Nu e chemarea creștinului d'a se sugruma unul pe altul, d'a ne indujmăni, ci d'a ne iubi cu iubire frățescă și a ne erta unul altuia greșelile, nu numai de pe buze ci mai vârtos din inimă. Petru întreabă pe Mântuitorul: „Până când voi erta pe fratele meu? Până de șapte ori?“ (ib. 21.) Ear Iisus îi răspunde: „Nu zic ție până de șapte-ori, ci până de șaptezeci de ori câte șapte!“ (ib. 22.) Adecă vrea să zică Mântuitorul către Petru și printr'insul nouă că: Până trăim să ertăm pe tot omul din lume ce ne-ar greși. În chipul acesta s'ar stinge dujmănia și ar împărăți pacea și iubirea de frate și creștin adevărat. Ear dacă nu facem așa, apoi ce rost au cuvintele din „Tatăl nostru“: „Și ne eartă nouă păcatele noastre, precum și noi er-

tăm greșiților noștri?" (Matei VI 12.) seara și dimineața când se cade a ne ruga astfel, să mișcăm buzele de mărturie numai, ear peste zi să lucrăm lui Dzeu și nouă împotrivă sugrumând pe fratele nostru ca sluga vicleană din Evanghelie? Oh! bunii mei Creștini. Ce amăgire să fie pe noi de una vorbim și alta lucrăm?! Vicleania cu care căutăm unii pe alții a ne surpa, a ne nimici, averea, vaza și vieța noastră. De ce folos aceasta și nu ertarea frățească, când așa de frumos ne învață măritul Ioan cu rostul de aur: „Ertând altora, vouă inși-vă dați ertare!”

Scrie istoria despre Hadrian I (772—797) că ajungând acesta împărat roman a văzut pe un mare vrăjmaș al său, care se feria de el: „Nu te mai teme — îi zise — nici te mai ascunde de mine; eu sunt acum împărat.” Așa se cade și nouă a întimpina pe vrășmașii — pe greșiții noștri zicându-le: „Nu te teme frate, eu sunt creștin.”

Despre Ludovic al XII. se istorisește că fiind încă duce de Burgundia avea mari dușmani, ear ajungând rege al Franței îl îndemnau mulți a-și răsbuna, el însă le răspunde foarte creștinește; „Ce cugetați oamenilor! Ar fi rușine pentru regele Franței să facă izbândă pentru supărările făcute ducelui Burgundiei.” Așa și noi fraților, ar fi rușine să ne răsbunăm când mai aproape și mai dulce e ertarea celor ce ne greșesc sau vânează pe noi. Pentru-că vă zic fraților cu Iisus: „De nu veți erta oamenilor greșelele lor, nici Tatăl vostru nu va erta greșelele voastre” (Ib. 14. 15.)

Să nu mergem mai departe, decât să luăm pe datornicul viclean, cel cu suma talanților de păcate, care înșala pe Impăratul cel Mare de-’l slobozi curat de tot, și încă în acele clipe la ușa sa începe a sugruma pe cel ce-’i greșise neasemănat de puțin, pe fratele său, neavând lipsă a lua macar seamă de aceea, fiind ei „împreună slujitori” (ib. 28.) și-’l aruncă în temniță, adecă cum facem noi, în loc de iubire și ertare: dușmănie și zavistie cu cari ne stricăm unii pe alții, în chipul cum strică temnița fața omului.

Să vedem acum și sfirșitul creștinului neindurător, aceluia fără de iubire și ertarea greșelelor deaproapelui său; dar vai! sentență fără revocare. Judecător fără îndurare și ertare! Ah! fraților! Ce sfirșit cumplit!

Cel ce a venit anume să-’i ceară seama sa, coborât cu milostivire și care a ertat cu iubire, acum tot același judecător auzind vaetul amar al sugrumatului său frate își schimbă sentența, se aprinde de mânie, aprins de vicleșugul și inima diavolească a datornicului, și oh! cum îl mistue cuvintele Judecătorului ce-l ard ca focul: „Au nu ți-se cădea și ție, să-’ți fie milă de cel împreună cu tine slugă, precum și mie mi-a fost milă de tine.” (Ib. 33.)

Și acum ne mai putându-l suferi, „și mâniindu-se Domnul lui, l’au dat pe el muncitorilor pă-

nă va plăti toată datoria lui.” (Ib. 35.) Muncitorilor? Vai! Ce suflet amărit! Și în temnița iadului și muncindu-se de diavoli: Suflet zdrobit! Până când? Până va plăti toată datoria: „Zece mii de talanți?!” Și numai erți Doamne nici un denar? Nu! Căci pentru denari a sugrumat acesta! Așadar în veac va să se chinue fratele nostru? În vâci, cel ce nu iubește și ertă pe fratele său.

* * *

Deshideți vă inimile voastre fraților, deșteptați ochii adormiți ai conștiinței voastre creștinești și plantați floarea cerească a iubirei și ertării greșelelor fratelui — deaproapelui nostru, în țărina sufletelor voastre, pe acelea flori virtuți cari prin focul zavistiei și trufiei noastre nesocotite le-am uscat din grădina vieții noastre; veniți fraților neindurători, fără milă, dragoste și ertare creștinească să le sădim azi pe acestea cu mâna noastră, să le prindem cu lacrimile de căință și durere și să le creștem în Chedrii creștinătății, lăsând trunchiul de veacuri îmbătrânit al dușmăniei și iubirei de sine părăsit, să se coacă și mistue de focul iubirei creștinești! Amin!

Jabar, 22/4 Iulie 1907.

Ioan Năcorescu,
preot gr.-or. rom.

Predică,

la ziua Schimbării Domnului la față.

„Ca Tavorul între munți și ca Carmilul lângă mare așa va veni Domnul” Ieremia 46, 18.

Iubiți Creștini! În Galilea, acea parte de țară a vestitei Palestine, unde Mântuitorul și-a petrecut ca om anii tinerețelor sale, se află un munte înalt, de pe vârful căruia se pot vedea cele mai frumoase și mai însămnate locuri din marea împărăție de odinioară a lui David și Solomon. Mai în apropiere se vede marea Tiberiadei, unde de atâtea-ori a aruncat Petru Apostolul mregea sa, apoi Genesaretul și Vitsaida, locul nașterii Apostolilor Petru și Andreiu; ear’ în depărtare se zărește șesul sau laturea Iordanului și Ierusalimul, cel adinoară atât de împoporat cu Sionul sau cetatea lui David. Acest munte se numește Tavor și este cel mai mareș între toți munții din întreaga Palestină. Insași sfânta scriptură laudă frumșetea și măreția acestui munte. „Ca Tavorul între munți și ca Carmilul lângă mare așa va veni Domnul” zice sfânta scriptura.

Pe acest munte s’a suit Mântuitorul cu învățăceii săi cei mai iubiți cu Petru, cel ce mai întâiu se chema Simon, cu Ioan și Iacov, amândoi fii ai lui Zevedei. Și ce s’a întâmplat în Tavor? Mântuitorul s’a schimbat la față înaintea învățăcelilor săi „Și

a strălucit fața lui ca soarele — zice S-ta scriptură — și hainele lui s'au făcut albe ca lumina. Și eată s'au arătat lor Moisi și Ilie cu dânsul grăind." Mat. 17, 23.

Evangelistul Luca vorbind despre schimbarea Mântuitorului la față zice: „și s'a făcut, când se ruga el, vederea lui alta și haina lui albă strălucind" Luca IX, 29; ear' Marcu evangelistul zice: „și hainele lui s'au făcut strălucind și albe foarte ca zăpada în ce chip nălbitorul pe pământ nu poate să nălbească" Marcu IX, 3.

Și unul și altul dintre cei trei evangeliști ne arată, cumcă strălucirea feții și a vestmintelor Mântuitorului au întrecut ori ce strălucire, ori, ce podoață lumescă, căci ce altă înșamnă, că fața lui a strălucit ca soarele și vestmintele lui s'au făcut albe ca zăpada în ce chip nălbitorul pe pământ nu poate se înalbească. Luca evangelistul ne spune că Mântuitorul s'a suit în munte să se roage; și pe când El se ruga — zice acel evangelist — „Petru și cei ce erau cu dânsul să îngreunase de somn și deșteptându-se văzută-au mărirea lui și pe cei doi bărbați, cari sta împreună cu dânsul" Luca IX, 32. El ne spune încă și aceea cumcă cei doi proroci vorbeau cu Mântuitorul de eșirea lui, care era să o implinească în Ierusalim" ib. IX, 31, adevă despre moartea și patimile, ce avea să le sufere Dânsul pentru mântuirea neamului omenesc.

Dar' cine erau acei doi bărbați? Cine era Moisi? Cine Ilie? Amândoi bărbați a-i legii vechi, amândoi proroci. Moisi era prorocul cel născut în Egipt și crescut la curtea lui Faraon. Era dar' bărbat priceput în toate științele pământului aceluia; avea însă o smintă și nu mică, căci era gângav, era greu la limbă. Cu toate acestea Dzeu i-a incredințat una dintre cele mai grele slujbe. El avea să scoată poporul evreesc din mâna lui Faraon și a Egiptenilor. Dar' nu numai atâta, ci el avea să se lupte și împotriva cerbiei și a îndărătniciei poporului evreesc. Acest popor era rău și îndărătnic. Inșuși Domnul de mai multe ori se supăra-se pe acel popor, și dacă Moisi nu imblânzea mânia Lui, de bună samă se prăpădea poporul nemulțemitor în deșertul unde tăbărise. Moisi se roagă însă și zice: „Și acum de vei să ierți lor păcatul, iear'ă, ear' de nu șterge-mă pe mine din cartea ta" Eșire 32, 32. Moisi a dat poporului evreesc legea. El a fost de față la schimbarea la față a Mântuitorului, ca să arate evreilor, cumcă și el cinstește pe cel ce astăzi în Tavor e preamărit. Aceasta însă Moisi nu o făcea, dacă ar fi știut cumcă Mântuitorul e un călcător de lege, cum îl judecau unii din evrei. Voia încă Mântuitorul ca Apostolii să ie pildă de urmat în binevestirea cuvântului și în povățuirea poporului dela prorocul Moisi, care a fost plin de rîvnă în urmarea cuvântului lui Dumnezeu.

Pe când era Iisus cu ucenicii săi „în satele Chesariei lui Filip" i-a întrebat pe ei zicând: „Cine

imi zic oamenii că sunt?" „Eară ei au răspuns: Ioan botezătorul. Și alții Ilie, eară alții unul din proroci" Marcu VIII, 27, 28.

Eată ce cugetau oamenii din vremile acelea despre Mântuitorul Cristos. A venit însă Ilie și a arătat, cumcă Mântuitorul nu e nici Ilie nici alt cineva din prorocii de demult, ci e Messia, e așteptarea neamurilor e mângăerea lui Israil. Și cine era Ilie? Ilie a fost prorocul cel ce a fost răpit încă viu la ceriu. „Și s'a luat Ilie cu vifor mare ca spre ceriu" — zice S-ta scriptură IV Împ. II, 11. El nu a fost om învățat, a fost mai mult un om simplu, un țaran cum am zice, dar' un deplin râvnitor al legii. Și el întocmai ca Moisi, avea să lupte, nu însă împotriva celor ce a luptat Moisi, ci în potriua lui Achav împăratul Iudeilor și împotriva fărădelegilor poporului evreesc. Chiar' și a flămânzit el vreme de trei ani pentru poporul evreesc. Cu toate acestea el n'a slăbit în râvna sa deși era lipsit de tot și nu avea nici o avere. De o astfel de râvnă dorea Mântuitorul să fie pătrunși și ucenicii săi, căci ei încă aveau să lupte și încă în potriua unui dușman mai mare, împotriva întunecului și a răutăților celui viclean. La această luptă ei trebuiau întăriți. Ca pilda li s'au arătat Moisi și Ilie, cari vorbeau cu Mântuitorul cel ce strălucea în mărirea, de care era încunjurat. Moisi și Ilie ne arată nouă încă și aceea, cumcă afară de această lume, mai este încă și altă vieață, de unde au venit ei.

Petru deșteptându-se, și văzând atâta mărire a zis Mântuitorului: „Învățătorule! bine este nouă a fi aici, și să facem teri colibi una ție, una lui Moisi și una lui Ilie" Luca IX, 33. Auzise el dela Mântuitorul, cumcă va fi omorit, văzuse cu ochii săi, cât de tare îl urau cărturarii și fariseii evrești, îi era deci frică a se coborî din munte. Mai voia el să rămână în postul acela împreună cu Moisi și Ilie, despre cari cugeta, că la vreme de lipsă vor apăra cu puterea lor pe învățătorul său. Oh! Petre! cât ești de mărginit. De câtă vreme petreci cu Mântuitorul și încă nu-l cunoști deplin. Iubirea cea nemărginită, ce o ai către dânsul, te a făcut să uiți, ceea ce de multe ori ai auzit dela dânsul. Da, tu ai uitat că trebuie să se dea fiiul omenesc în mâinile lor și să se răstignească. Tu vrei să-l aperi, vrei să-l ferești de patimă. Tu vrei să aperi cu toieagul lui Moisi, pe acela, care a făcut acel toieag făcător de minuni, vrei să-l scutești cu focul lui Ilie pe acela, care inșuși a trimis lui Ilie foc din ceriu? Bine zice de tine evangelistul că nu știeai ce grăești. Minunea ce ai văzut-o te a spăimântat, te a făcut să uiți, cele ce puțin mai înainte ai grăit, ai uitat că inșuși ai mărturisit pe Cristos de fiul lui Dzeu, inșuși ai grăit de el zicând: Tu ești fiul lui Dzeu celui viu.

Și dacă acest apostol a cerut aceea ce nu știea, oare noi nu cerem de multe ori aceea ce nu știm. Da cerem. Și de câte ori se întâmplă de cerem noi

fără să cugetăm la aceea că e dreptă ori nu cererea noastră, și dacă cererea nu ni se împlinește, ne supărăm, ba chiar răpștim împotriva lui Dzeu, deși nenorociți, ear' aceasta din pricină, că noi ne-am îndatinat a cere întotdeauna numai lucruri și foloase pământești, și rar de tot rar cugetăm la mântuirea noastră sufletească. Să cerem în totdeauna dela Dzeu, dar' să cerem aceea, ce e bun, aceea ce e de folos sufletului, ca să nu fie respinsă cererea noastră, să nu ni să zică: „nu știți ce cereți“ Marcu X, 38, căci dacă Petru Apostolul a greșit cerând, au noi nu vom greși?

Dar' ce zic? Petru din dragoste, din iubire nemărginită a cerut dela Mântuitorul să rămână în Tavor, el a arătat prin aceea, că prețuește mai mult vieța Mântuitorului decât lumea cu toate plăcerile ei, el mai voia a fi în singurătate până la sfârșitul vieți, decât a vedea pe Domnul său batjocorit și răstignit. Ai pomenit atâta dragoste? Ai văzut atâta iubire? Și chiar spre a pecetlui această iubire a lui Petru „s'au făcut un nor umbrindu-i pe dânșii și au venit glas din nor grăind: „Acesta este fiul meu cel iubit, pre acesta să-l ascultați.“ Marcu IX, 7. Glasul a fost al părintelui. Da, Tatăl ceresc a mărturisit pe Cristos de fiu al său, ear' aceasta s'a întâmplat pentru ca apostolii să fie tari în credință, că învățătorul e în adevăr „fiul celui de sus,“ e în adevăr fiul lui Dzeu Tatăl, drept ce în auzul lor este mărturisit de atare. Părintele a grăit: „acesta este fiul meu cel iubit“ ear' cei doi proroci nu mai erau de față, ei se depărtaseră, și aceasta pentru că apostolii să nu vină la gândul că doară acel glas l'ar fi grăit unul din ei. Și ce s'a întâmplat cu Apostoli? Ei sunt cuprinși de un nor alb, și spăimântați cad cu fețele la pământ și rămân în aceasta stare plini de groază, până ce Mântuitorul apropiindu-se de ei le grăiește dulce și cu glas părintesc: „Sculați-vă și nu vă temeți.“

După aceste s'au pogorât din munte și Mântuitorul le-a poruncit grăind: „nimănu să nu spuneți vederea aceasta până ce fiul omului se va scula din morți“ Mat XVII, 8, 9. Ce să fie pricina acestei tăceri? De o parte nemulțămirea și îndărătnicia Evreilor, cari nu voiau să auză de aceea, cumcă Mântuitorul Cristos este fiul lui Dzeu, drept ce spre a încunjura sminteala, ce s'ar face între Evrei, dacă ei ar fi auzit de mărețea schimbare a Mântuitorului la față, a poruncit ucenicilor săi, să nu spună nimănu ce s'a întâmplat; de altă parte Mântuitorul un voia să știe despre aceea minune nici ceilalți ucenicii ai săi, ca nu știind să se supere, fiindcă nu s'au învrednicit și ei a fi de față în Tavor.

Cât de fericiți au fost cei trei apostoli, Iubiți Creștini! Da, ei erau fericiți, pentru că s'au învrednicit a vedea inchipuirea măririi aceleia, care dreptii o vor primi în vieța viitoare. Cum au putut ei ajunge la atâta fericire? Prin sirgunița lor, ajutați și de harul lui Dzeu. Noi încă putem să vedem pe Dom-

nul, nu însă în Tavor, ci în împărăția sa, și nu numai în mărire inchipuită, ci în deplina sa mărire, încunjurat de cetele ingeresti, dar' ce e mai mult noi încă putem când „va veni Domnul“ să strălucim, să fim încununați cu mărire și cinste, numai sirguniță să avem. Să ne nisuim dar' a urma sfaturile ce ni le dau preoții în Dumineci și sărbători, prin cuvântările lor, să ne nisuim a duce o vieța fără prihană, o vieța sfântă și bineplăcută lui Dzeu, ca trecând din această vieța pământească să ajungem cu toții a fi primiți în fericirea cea vecinică. Amin.

Moise Popovici,
preot.

Predică, predică și earăși predică!

În numărul 23 al prețuitei foi „Biserica și Școala“ din a. c., am cetit un articol intitulat: „Greșelile în săvârșirea cultului D-zeesc“, în care între altele se cuprinde și dorința de-a scrie în această foaie din când în când și unele instrucțiuni referitoare la săvârșirea cultului D-zeesc, pentru-că precum zice stimatul scriitor al articolului: „Căci prea ne ocupăm cu predicile de un timp oare-care și mi-e teamă, că prea neglijăm săvârșirea cultului D-zeesc, cu toate că după-cum am arătat la început, săvârșirea acestuia cu mult mai mare serviciu ar face bisericei, fiind aceasta și datorința cea mai de căpetenie a preoțimeii.“

Enunțarea cea din urmă cuprinde în sine un adevăr, dar' nu deplin; pentru-că după părerea-mi modestă, nu ne putem indestul ocupa cu predicile, nu numai în scris, dar' și în cuvânt viu, căci dacă serviciul D-zeesc, predat din suflet și din inimă, deplin și încât se poate grandios și cu pompă bisericească, influențează mintea și simțmintele creștinilor și sufletele străbătute de mărețea serviciului D-zeesc, umplute de pietate, de sfințenie și de frumseța cultului D-zeesc, le ridică spre D-zeu: predicile cuvântate în sfânta biserică, afară de-a influența mintea și simțmintele omenești, mai și induplecă voia omului, ca să-și urmeze învățăturile D-zești, eu prinse în predică și să trăiască conform aceloră.

De oare-ce însă omul cu greu învață cele-ce cad afară de cercul ocupațiunilor sale de toate zilele: numai după-ce aude mai de multe-ori predicând în biserică, se face și devine atent la frumseța, folosul și adevărul, ce răsună la urechile sale din predică și străbătând la minte cuvintele călduroase, infocate și luminate de focul sfântului Spirit, pline de frumseța și puterea elocinței, de bunătatea exprimată a lui Dzeu cel prea bun, pline de adevărul etern divin: pătrunde inima și sufletul și induplecă voia nu numai spre a primi învățăturile aceste splendide, ci și spre a le transplanta în vieța, de-a săvârși fapte bune și frumoase spre a trăi ca un creștin adevărat.

Dar' dacă și cei cari învață predicând numai așa se pot perfecționa în cuvântarea predicilor, dacă cunosc cât mai multe predici, cari de cari mai bune în cuprins și mai frumoase în elocință, cum vom pute nega lipsa de-a scrie predici cât se poate de des în unicul nostru organ bisericesc : „Biserica și Școala“ ?

Să-mi fie ertat a mai grăi și despre folosul și efectul cel mare a predicilor în bisericile confesiunilor străine : a reformaților, a protestanților și mai presus de toate a catolicilor, la a căror serviciu D-zeesc nu lipsesc nici când predicile, care de care mai alese, mai frumoase și mai pline de elocință în-suflețită. Și ce să vezi?! Public, ca roiul de albine, așa se adună în biserici, mai ales dacă știu, că va să audă predicând un orator renumit. Dar' apoi cei de alte confesiuni mai nouă, prin ce-și câștigă credincioși nenumărați, decât prin predici !

Mai în urmă cu ce putem biciui relele și patimile omenești, decât cu predicile ? Cu ce putem stărpi immoralitatea, corupțiunea și ateismul, ce se lățește peste pământ, cu iarba satanei și strică lumea peste toată mărirea ei, ca orcanele vânturilor ?

Ba să scriem și să cuvântăm cât de multe predici, ca să învățăm cât de multe și să ne perfecționăm, în scrierea și în cuvântarea lor, pentru-ca să putem întări pe cei slabi în credință și în esercitarea faptelor bune și a conduce la calea adevărului pe cei rătăciți ; pentru-ca să putem servi cu sfaturi bune, celor-ce sunt capabili și gata de-a-le primi și să putem credincioșilor nostri a cuvânta predici alese, predici perfecte, spre mângăere în timpuri rele și grele, spre bucurie sufletului în timpuri mai bune și în zile de sărbători, să putem cuvânta învățături spre creșterea unui popor mândru de cvalificațiunile sale spirituale, să putem învăța ceea-ce poate fi mai bun, mai frumos și mai mare adevăr, ce numai mintea omenească mai poate să producă.

Sau doară nu putem să preamărim și să prealăudăm pe D-zeu și pentru toate aceste să-i dăm har și mulțămită adâncă, precum și pentru toate celelalte binefaceri, ce le revarsă cu abundență asupra noastră, și oare nu putem să facem, ca să răsune prin predică preamărirea și lauda lui D-zeu dela o margine până la cealaltă a pământului ? !

Deci predica să ne fie făclia noastră, care să aprindă lumina divină între noi, spre a-i deschide căi largi, pe cari umblând să ne perfecționăm științele, să ne perfecționăm moralul, să ne facem demni de bunătatea lui Dumnezeu și în înțelesul strict al cuvântului să ne facem oameni buni și oameni creștini.

Deci să predicăm, să predicăm și ear' să predicam !

Augustin Novac.

Predică ocașională.

— Despre prorocii cei muncinoși. —

„Păziți-vă de prorocii cei muncinoși cari vin către voi în haine de oaie, eară în lăuntru sunt lupi răpitori“

(Mat. VII, 15.)

Iubiților creștini !

Văzându-vă astăzi adunați într'un număr așa frumos în acest sfânt lăcaș al lui D-zeu, inima mi-se umple de bucurie, că mi se dă prilej a ne mai întreținea cu cuvinte de suflet mântuitoare.

Iubiților mei ! Precum trupul nostru, ostenit de truda lucrului obositor, are lipsă de hrană și odihnă, pentru a se restaura, ca să poată mai departe purta lucrul și munca sa, întocmai astfel este și cu sufletul ; se obosește și dinsul și de multe ori nu mai știe pe ce cale să apuce și-l prinde întristare și îndoială despre soartea și viitorul său. Pentru aceea și sufletul are lipsă de nutreământul și hrana sa. Hrană sufletului, iubiților mei, D-zeu a așezat în S-ta Scriptură, care dă tărie și mângăere sufletelor obidite și sbuciumate și ne face să purtăm cu liniște și plăcere curată legăturile vieții noastre pământești.

Multe vede omul în lume, multe aude, multe îl ispitesc, și fericit și voios se simțește când vede, că mintea și purtarea lui l'au ferit de toate cursele păcatului, de toate amăgirile și ispitirile.

Să luăm o pildă :

Un călător, ostenit de căldura nădușitoare a zilei, reintorcându-se dela un târg mare și așezându-se la umbra răcoroasă a unui pom, se pune să-și readucă în minte toate câte a văzut în ziua aceea. Vrea să judece asupra lor, căci multe vede omul cu ochii săi în sgomotul și îmbulzeala unui târg : Unul își laudă negoțul cu vorbe late și indesate, altul întărește cu jurământ, că dobitoace ca a lui nu se află în tot târgul ; al treilea se silește să cumpere și să vînză ceva negoț ori marfă pe care o defaimă la cumpărare, ear' apoi la vînzare laudă în tot chipul. Unii aleargă cu grabă să-și vază de treburile și afacerile lor ; alții își pierd vremea, purtându-și ochii pe la toate jucăriile și nimicurile espuse prin corturile vînzătorilor. Alții earăși se îmbulzesc pe la comediantii cari strigă și se prefac în chip și formă, numai ca să poată amăgi și ei câți-va bani. În colo se ceartă și se injură niște oameni, pentru niște lucruri de nimic, ear' în jurul lor s'au adunat o grămadă de oameni, cari n'au bagseama altă de lucru decât să se uite la lucruri slabe. Mai încolo se aud sunete de muzică, ce răsună prin toate încăperile birturilor, unde se pot vedea mulțime de oameni amețiți de jocuri și bături, chiuind și făcând vorbe și descântece urite și disgustătoare, după-ce și-au bătut mintea și banii lor, pe când acasă muerea și pruncii multora sufer de lipsă și de golătate. Ba, în alt loc a târgului s'au

aflat și de aceia oameni, cari au voit să înstrăineze avutul fratelui și de-aproapelui său, — acum eată-i căzuți pe mâna stăpânirei, fiind purtați ca făcători de rău de-a lungul tîrgului spre cea mai mare rușine și batjocură a lor.

Aceste și multe alte lucruri bune și rele a văzut călătorul nostru, ear' acum judecând asupra tuturor celor văzute, simțește o mîngăere și bucurie în sufletul său, că dînsul s'a știut păzi de atâtea destrăbălări, necuviințe și păcate, în cari pe atîția i-a văzut căzuți. El e vesel și voios, că se vede reîntorcînd acasă, cu lucrurile sale bine isprăvite, cu sănătatea întregă și cu cinstea neștirbită. Dînsul mulțamește lui D-zeu și-'și pune gând tare și hotărît, că și-'n viitor 'și-va cumpeți treburile și faptele sale așa, ca să-'i fie sufletul și cinstea totdeauna curate.

Eată, iubiților mei, tocmai așa călători suntem și noi în lumea aceasta, care se poate asemăna cu un tîrg mare, în care vedem atâtea svêrcoliri, ticăloșii și fărădelegi; în care ne întălnim cu atâtea nevoi, amăgiri și ispitiri. Și fericit e omul care se știe păzi să nu cadă în cursele lor! Fericit e cel-ce ascultă cuvîntul lui D-zeu, și-'și înarmează sufletul său în contra amăgirilor și ispitirilor, cari vreau să-'l tragă în căile perirei. Căci dacă când-va au fost în lume ispitiri multe, apoi în zilele de acum, amăgirile și înșelăciunile sunt așa de mari, că s'a împlinit zisa Sfintei Scripturi: „Priveghiați, că satana umblă, răcnindca un leu, căntănd pe cine să pearză“ (I. Pet. V. 8.)

De aceea astăzi, Iubiților miei, voi să vă vorbesc despre cuvintele povățuitoare ale sfintei Scripturi dela Evangelistul Mateiu (VII. 15. 16): „Feriți-vă de prorocii cei mincinoși, cari vin către voi în haină de oie, eară în lăuntru sunt lupi răpitori. Din rodul lor îi veți cunoaște pe ei, au doară culeg din spini struguri și din scai smochine.“

Poate vor fi mulți între voi, cari se vor mira auzind, să fie și astăzi proroci mincinoși? După 19 veacuri, de când Mântuitorul Cristos a întemeiat biserica sa și a întărit învățăturile sale peste tot pămîntul, oare cu puțință este, ca astăzi să se afle oameni, cari aceste să le tălmecească în chip mincinos?

Aceasta, fiilor, o veți vedea din cuvintele ce vi le voi scoate din sfintele scripturi.

Deci pe voi rugăndu-vă se mă ascultați cu luare aminte, — pe Dzeu îl rog se vă lumineze sufletele voastre spre înțelegerea deplină a cuvintelor mele!

*

Noi știm, iubiților creștini, că Mântuitorul Cristos după-ce a gătat pe pămînt opera sau lucrul răscumpărării neamului omenesc, a lăsat în lume pe sfinții săi Apostoli, ca să lătasă între popoare învățăturile sale cele sfinte și se întemeieze legea creștinească sau biserica sa. Pe Apostolii săi — trimițându-le lor pe sfântul Duh la 10 zile după înăl-

țarea sa la cer — i-a înzestrat cu darul înțelepciunii și al puterii dumnezeesti.

În urma acestora sfinții Apostoli pleacă în lume, învățînd, predicănd și botezând — formănd cele dintăi biserici, în fruntea cărora așează episcopi, cari prin punerea mînilor primesc dela Apostoli și ei, darul și puterea Duhului sfânt, precum vedem scris în Faptele Apostolilor (VIII. 17): „Atunci punea mînilor peste ei și lua Duh sfânt.“

Lățindu-se în mod minunat și repede creștinismul, episcopii așează și ei preoți și diaconi pe la biserici, întărindu-i și ei iarăși prin punerea mînilor cu puterea și darul Duhului sfânt, pe care ei l'au primit dela Apostoli, după cuvintele scripturii: „Luați Duh sfânt, ori cărora veți erta păcatele se vor erta lor, și cărora le veți ținea, ținite vor fi (Ioan XX, 22, 23.)

Puterea și darul Duhului sfânt de-a predica, de-a boteza, de-a lega și a deslega păcatele, așadară, iubiților, prin punerea mînilor s'au moștenit dela Apostoli, asupra episcopilor și preoților din vremi în vremi și din veacuri în veacuri până în ziua de astăzi.

Părinții apostolici și sfinții părinți încă din timpurile cele mai vechi, au esplicat sfînta scriptură în înțelesul ei cel adevărat și pentru că nimenea să nu rătăcească, ori să facă eresuri și inoiri în credință — cum s'au încercat mulți să facă — au așezat adevărată credință în „simbolul credinței“ sau în „credeu“, care de atunci până în zilele noastre e rînduit a-se ceti totdeauna la sfînta liturgie. Apoi au așezat canoanele bisericei, poruncile ei și cele 7 taine, cari toate își au temeiul și îndreptățirea în Sfînta scriptură.

Acesta este deci temeiul cel adevărat al creștinismului. Acesta este fundamentul bisericei și a credinței noastre, care de 19 veacuri stă tare și nebiruită în contra tuturor ereticilor și sectarilor, după cum a zis Cristos către Apostolul Petru: „Voi zidi biserica mea și porțile iadului nu o vor birui pe ea.“

Încercatu-s'au mulți în cursul veacurilor, să aducă învățături nouă și astfel să facă eresuri mincinoase în adevărata credință, precum au fost: Un Macedoniu, care învăța în contra Duhului sfânt; Arie în contra ființei dumnezeesti alui Cristos; Nestoriu în contra Născătoarei de Dzeu; apoi Ciril din Alesandria, Onoriu din Roma, Macarie fost episcop în Antiochia și alții o mulțime, unii contra tainelor, alții în contra iconanelor, dar a tuturor învățături, în soboarele a toată lumea, s'au dovedit de mincinoase, ear' susțitorii lor au fost anatemisați și scoși din rîndul creștinilor.

Căci zise Apostolul Pavel (I. Tim. VI. 3—5): „Eară de învață cineva într'alt chip și nu se lipește de cuvintele cele sănătoase ale Domnului Iisus Cristos și de învățătura care este după bună credință,

Supliment la „BISERICA și ȘCOALA“
Nr. 30. — Anul XXV.

acela s'au trufit, neștiind nimica, ci bolnăvindu-se intru întrebări și în cuvinte de prigonire, din care se face pisma, pricirea, hulele, presupunerile rele, viclene. Cuvântările cele rele ale oamenilor stricați de minte și lipsiți de adevăr, căci socotesc, că agonișeala este creștinismul, depărtează-te dela unii ca aceia.“

Despre aceștia zice Cristos la Evangelistul Mateiu (VII. 16.) „Din roadele lor, ti veți cunoaște pe ei, au doară culeg din spini-struguri sau din scai smochine.“

Voi știți, Iubiților creștinați, că în zilele noastre sau trufit unii oameni și s'au sculat cu astfel de învățături mincinoase, ca să se împlinească și cuvintele scriprurii: „Eară aceasta să ști, că în zilele cele de apoi se vor scula vremuri primejdioase. Și vor fi oameni iubitori de sine și de argint, măreți, trufași, hulitori, neascultători de părinți, nemulțămitori, necurați. Că va fi vreme, când învățătura cea sănătoasă nu o vor primi, ci după poftele sale își vor alege loru' și învățatori, cari vor scărpinga urechile. Că dintru acesta sunt cei ce se viră prin case și duc în robie pe muerușele cele îngreunate cu păcate și cu multe feluri de pofte. Carii pururea învață și nici odată nu pot să vină la cunoștința adevărului.“ (II. Tim. III. 1—7.)

Înțelegeți dară creștinilor, că aceste sfinte cuvinte am ajuns să le vedem intrupate pe deplin? Și cunoașteți oare toți ca în timpul nostru a sosit vremea, că profetirea lor să se împlinească? „Ci nu este altă, fără numai sunt oare-carii, cari vor să strămute Evangelia lui Cristos“ zice Pavel Apostolul poarelor (Gal. I. 7). (Va urma.)

D I V E R S E.

† **Impărăteasa Victoria.** Luni la 6 ore a răposat în Kronberg împărăteasa Victoria, mama împăratului Wilhelm al Germaniei, văduva împăratului Frideric III. Răposata a fost prima fiică a reginei Victoria a Angliei; s'a născut în 11 Noembrie 1840. Cu împăratul Frideric, pe atunci prinț moștenitor, s'a căsătorit în 25 Ianuarie 1858. A avut fi pe: Wilhelm născut în 27 Ianuarie 1859, Charlota (24 Iul. 1860), Heinrich (14 Aug. 1862), Sigismund (1864, mort pe când tatăl său bătea armata franceză în războiul din 1870—1871,) Valdemar (1866, mort în 1879), Sofia (1870), și Margareta (1872.)

După moartea soțului ei împărăteasa Victoria foarte rar mergea pe la Berlin. Trăia în Friedrichshof. La dorința sa era numită simplu „văduva împăratului Frideric.“

† **Nicanor Popovici.** Duminecă la 4 ore dim. a răposat în Timișoara Nicanor Popovici episcopul diecesei sârbești a Timișoarei.

Nicanor Popovici s'a născut în 1831 în comuna Kisfalud din comitatul Baranya, unde tatăl său era învățător. Studiile gimnasiale și le-a făcut în Carloveț, Verbas și Seghedin; în Verbas era coleg cu patriarhul Brancovici. A studiat apoi drepturile la universitatea din Budapesta, după absolvirea cărora a intrat la teologie în Carloveț, unde în anii 1861—62 a funcționat și ca profesor gimnasial. În 1862 a fost hironit în mănăstirea dela Cruședol și instituit paroch în satul Bacința din comitatul Sirmiului, unde a rămas până în 1881. În 1872, 1874 și 1879 a fost membru al congresului bisericesc. În 1881 a fost numit paroch în Ciurug (comitatul Baci) și protopresbiter. La 1890, după răposarea soției sale, a intrat în tagma monachală și a fost numit egumen al mănăstirii dela Sistovaț, ear' în urmă al celeia din Beocin. De aci a fost ales episcop al Timișorii, după-ce antecesorul său, Brancovici, fusese ales patriarh. Instalarea în scaunul episcopesc i-s'a făcut în Februarie 1892.

În 1895, în urma unei rane a trebuit să-i amputeze piciorul; pe la începutul anului curent avusese un acces de aploplexie, din care în scurt timp s'a vindecat. Al doilea acces i-a curmat vieța.

* **Oficiile postale.** Ministrul ung de comerț a făcut un proiect privitor la reforma oficiilor de poștă. În acel proiect între altele se zice, că în fie-care comună unde se află cel puțin 300 suflete, se va înființa un oficiu postal. Astfel numărul total al postelor se va urca la 28,000.

* **Emigrările.** Statistica oficială pe luna Iunie arată, că s'au dat 7124 pașapoarte pentru locuitorii din Ungaria (dimpună cu Fiume.) Ministrul de interne a dat 7058, ministrul a latere 56 și guvernorul din Fiume și al litoralului ungaro-croat a dat 10 pașapoarte. Cei 7124 de înși au fost însoțiți încă de alți 2100. După comitate mai multe pașapoarte s'au dat în comit. Brașov 565, Sibiu 481, Zemplin 478, Maramureș 388, Ciuc 338, Târnava-mare 357, Șaroș 344, Trei-scaune 338, Abauj-Tolna 280, Solnoc-Dobâca 211. Făgăraș 205, Alba-inferioară 204, Caraș-Severin 199, Ung 197, Scepuș 195, Baci-Bodrog 173, Torontal 155, Hunedoara 142; mai departe orașul Budapesta a estradat 268 și Panciova 73 pașapoarte. Cele mai multe pașapoarte au fost date pentru Europa (3443). America (1920) și România (1689). Pașapoartele estradate în Croația și Slavonia au fost 1844, cele mai multe pentru America (749), pentru Bosnia și Herțegovina (488) și pentru Europa (333).

* **Istoria literaturii române** în secolul al XVII. (1688—1821 de N. Iorga, profesor la universitatea din București, 2 volume 8° mare. Vol. II. Epoca lui Petru Maior, are următorul cuprins:

Curentele și influențele. — Istoriografia cronicarilor în principate — Școala de renovare a istoricilor din Ardeal. — Studiile asupra limbii: filologii din principate și din Ardeal. — Legăturile nouă culturale între Ardeal și principate. — Istoricii de tranziție în acestea. — Literatura religioasă. — Influența apuseană în literatura beletristică și știință. Noue genuri literare. — Triumful spiritului nou: Asachi și Lazăr.

Excursuri. Cronicile moldovene înainte de 1688. — O istorie românească a Crăiei Ungurești. — Cronicile muntene înainte de 1688. — Alcătuirii de condici.

Prețul unui volum 5 fl.

Nr. 4690/1901.

Anunț școlar.

Se aduce la cunoștința onoratului public, că înscrierile la școala de fete cu internat din Arad, împreună cu cursuri preparandiale, se vor face în 1—4 Septembrie, ear' prelegerile se vor începe în 5 Septembrie st. n. a. c. Taxa anuală de întreținere e de 320 cor., de înscriere 4 cor., medicală 10 cor. Elevele externe solvesc 40 cor., ear preparandistele 80 cor. didactru anual.

Pentru instrucțiunea la pian, 3 ore la săptămână se solvesc 10 cor. la lună. Toate solvirile se fac anticipativ.

La înscriere se pretinde: estras de botez și testimoniu de clasa absolvată.

Elevele pe lângă instrucțiunea studiilor prescise, vor fi introduse și în economia practică a casei.

Fie-care internă are să aducă: 6 cămăși, 6 camisoane, 6 pantaloni, 3 fuste colorate de vară, 3 de iarnă, 6 perechi ciorapi negri, 12 batiste, 6 șervețe, 6 ștergare, 2 perne cu fețe, 1 plapomă cu 2 fețe, 2 cearșafuri (lipidee) de desubt, o cuvertură de pat, 1 saltea (madraț), 1 lavoar, 6 ștergare, 2 pahare, 1 perie de dinți, 1 perie de haine, 1 perie de cap și 2 pepteni, 1 lingură de supă și 1 de cafea, 1 cuțit, 1 furculiță, 1 umbrelă 2 perechi de ghete, 3 haine de casă și 2 de sărbătoare, 6 sorte colorate.

Deslușiri mai detaiate se pot cere dela direcțiunea școlii, strada Deák Ferencz Nr. 27.

Arad la 19 Iulie (1 August) 1901.

*Consistorul eparchial gr.-or. rom.
din Arad.*

Nr. 2/1901—1902.

Anunț școlar.

Înscrierile pe anul școlar 1901/1902, la institutul teologic-pedagogic gr. or. rom. din Arad se vor efectua în următoarea ordine: Luni, Marți și Mercuri, în 20, 21, și 22 August c. v. (2, 3 și 4 Septembrie c. n.) între orele 8—12 înainte de amiază, se vor ține esamenle de primire și se vor face înscrierile la despărțământul pedagogic, cursul pregător preparandial și la școala de aplicațiune din Seminar. Luni și Marți, 20 și 21 August c. v. (2 și 3 Septembrie c. n.) în orele 3—6 după amiază se vor ține esamenle suplitoare și de repetițiune cu elevii îndreptățiți prin regulamentul institutului la aceste esamene. Mercuri în 22 August c. v. (4 Septembrie c. n.) a. c. între orele 3—6 după amiază se vor înscrie elevii din despărțământul teologic. ear Joi în 23 August c. v. (5 Sept. c. n.) a. c. se vor începe prelegerile în ambele despărțăminte.

Arad, la 19 Iulie (1 August) 1901.

*Direcțiunea Seminarului
gr. or. rom, din Arad.*

LICITAȚIUNE MINUENDĂ.

Pe baza încuviințării Ven. Consistor diecesan din Arad dtto 27 Iulie Nr. 5417/1900, Comitetul parochial gr.-ort. din Alioș (com. Timis) publică licitațiune minuendă verbală, pentru renovarea S-tei biserici, conform preliminarului de spese și a condițiunilor schițate în decisiul acestui comitet dtto 20 Iulie (2 August) a. c. cu prețul de exclamare 2872 cor. 72 fl.

Licitațiunea se va ține în 9/22 August 1901 la orele 2 p. m. în localitatea școlii gr.-ort. din loc.

Specificarea de spese și condițiunile lucrului se poate vedea în cancelaria oficiu parochial.

Cel-ce voiește a primi lucrul, va trebui să depună vadiu de 10%.

Cel-ce va primi lucrul va suporta spesele de colaudare și spesele ce s'au făcut cu facerea planului.

Alioș 24 Iulie 1901.

*Toma Micșia,
pres. com. par.*

C O N C U R S E.

Nr. 4710/1901.

Se publică concurs pe postul de învățător la școala elementară de aplicațiune de lângă preparandia gr.-or. română din Arad.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 600 cor. salar anual fix.

Cu acest post e împreunat și serviciul de prefect al alamneului preparandial, pentru care serviciu va beneficia de cortel liber și vipt pentru persoana sa.

Recurenții au să documenteze: 1) Pregătirile anterioare; 2) Cvalificațiunea învățătoarească; 3) Să alătore atestat de serviciu anterior cu declarațiunea relativă la pretensiunea de cvincvenal și să-și adreseze recursese către Consistorul subscris în termen de 30 de zile dela prima publicare a acestui concurs.

Arad, din ședința consistorială ținută la 27 Iulie (9 August.) 1901.

*Consistorul diecesan gr.-or. rom.
din Arad.*

Nr. 4520/1901.

Se publică concurs pentru un stipendiu de 800 cor. din fundațiunea „Balla” pentru studiu universitar, cu studiile principale de matematică și fizică.

Concurenții au să-și înainteze petițiunile până la 8/21 August a. c. la Consistorul aradan, instruite cu următoarele documente:

a) Estras de botez că sunt Români gr. ort.;
b) Testimoniul de pe anul școlar expirat;
c) Atestat de paupertate;
d) Atestat medical despre starea sanitară;
e) Declarațiune în scris, că după absolvirea cursurilor univevsitare vor servi bisericii în condițiunile la cari i-va chema.

f) Declarațiune în scris, că se vor cvalifica pentru specialitatea indicată în acest concurs.

Arad, din ședința consistorială, ținută la 12/25 Iulie 1901.

Consistorul diecesan.

Nr. 4522/1901.

Pentru conferirea de stipendii din „Fundațiunea Teodor Papp“ pe anul școlar 1901/1902 începând dela școalele elementare, gimnasiale, civile, reale, comerciale, industriale, agricole, militare, teologice, academice și universitare din patrie, se publică concurs cu termenul de **8/21 August** a. c. Stipendiile sunt dela 100 coroane până la 800 coroane.

Concurenții au să-și înainteze cererile la adresa Consistorului gr. or. rom. din Arad, ajustate cu următoarele documente ;

1. Estras de botez provăzut cu clausula parochului local, că și de present aparține bisericeii gr. or. rom.
2. Atestat de paupertate dela antistia comunală competentă, că părinții lor sau dēnșii ca orfani sunt săraci și lipsiți de mijloacele materiale recerute pentru continuarea studiului.

3. Testimoniu școlastic, că in anul școlastic espirat au frecventat cu suaces bun vre'o clasă la vre'un institut de învățământ.

4. Rudenia mai are să adneceze și informațiune familiară că e nepot, strănepot, ori nepoată, strănepoată a fundatorului, dela cele trei surori ale fundatorului, ori că e fiu, fiică, nepot, nepoată, strănepot ori strănepoată din familiile favorisate.

5. Certificat medical despre starea sanitară.

6. Concurentul are să arate specialitatea la care și locul unde voește a continua studiile, precum și dacă are și alt stipendiu.

7. Cel ce voește a studia in străinătate să arate necesitatea de a face studii in străinătate, ca in cas de votare, să se poată escpera concesiunea ministerială.

Arad, din șed. con. dela 12/25 Iulie 1901.

Consistorul diecesau.

Nr. 3620/1901.

Se publică concurs pentru un stipendiu de 240 cor. din fundațiunea „Gavril Faur de Teiușiu“ pentru studenți gr. or. de naționalitate română, cari vor studia la vr'un gimnasiu public, academie sau universitate, școală reală superioară, tehnică, politehnică sau la institutul teologic ori pedagogic gr. or. român.

Dintre recurenți au preferință studenții din familia lui Faur și respective Poinar, fără privire la clasele in cari aceia studiază.

Competenții la acest stipendiu vor avē să producă:

- Carte de botez cu clausula parochului local, că și de present aparțin bisericeii ortodoxe române ;
- Certificat de paupertate ;
- Testimoniu cu calcul eminent, despre progresul făcut in anul precedent ;
- Certificat medical despre starea sanitară ;
- Concurenții au să numească specialitatea la care și locul unde voiesc a-și continua studiile, precum și dacă au alt stipendiu ;
- Concurenții au să-și înainteze, actele la Venerabilul Consistor gr. or. român din Oradea-Mare până la 8/21 August a. c.

Arad, din ședința consistorială dela 12/25 Iulie 1901.

Consistorul diecesan.

Nr. 48/1901. E. G. B.

Se eserie concurs pentru unul eventual două stipendii câte de 400 cor. din „Fundațiunea Elena Ghiba-Birta“ pe ai

școlar 1901/1902, pentru tinării născuți in comitatul Arad, Bihor, Bichiș și Cenad.

Concurenții au să-și înainteze petițiunile până la **8/21 August** către comitetul administrativ al „Fondațiunei Elena Ghiba Birta,“ cu următoarele documente :

a) Estras de botez că sunt de naștere români sau greci gr. orientali, cu clausula parochului local, că și de present sunt atari.

b) Atestat de paupertate dela antistia comunală competentă.

c) Testimoniu școlastic de pe anul espirat.

d) Atestat de moralitate.

e) Rudeniile au să-și legitimeze înrudirea prin informațiune familiară.

f) Certificat medical despre starea sanitară.

g) Concurentul are să arate specialitatea la care, și locul unde voiește a continua studiile, precum și aceea dacă are alt stipendiu.

Arad, 10/23 Iulie 1901.

Comitetul administrativ.

—□—

In conformitate cu înalta ordinațiune consistorială Nr. 3361/901 ; pentru îndeplinirea postului de învățator la școala confesională rom. gr.-or. din **Labasint**, protopresbiteratul Lipovei se eserie concurs cu termen de **30 de zile**, dela prima publicare in foaia „Biserica și Școala.“

Emolumentele anuale împreunute cu acest post sunt :

- 1) Salar in bani gata 590 cor. ;
- 2) 4 jug. de livadă, ce aduc un venit anual de 60 cor. ;
- 3) Grădini de $\frac{1}{2}$ jug. și $\frac{1}{2}$ jug. tachiui ;
- 4) 32 metri de lemne, din care are a se încălzi și sala de învățământ, — in preț de 64 cor. ;
- 5) Cortel liber cu 2 chihli și cină ;
- 6) Pentru conferință 10 cor. ;
- 7) Pentru scripturistica 6 cor.

Reflectanții la acest post sunt avisați, ca recurses lor ajustate cu documentele de cvalificațiune prescrisă prin lege și cu declarațiune că pe basa eventualului serviciu prestat in alta comună, decând începând își formează pretensiune la evinevenal ? — și adresate comitetului parochial concernent, să le subștearnă până la termenul mai sus indicat P. T. Dlui Voicu Hamsea, protopop in Lipova (B.-Lippa), precum și să se prezenteze in vre-o Duminecă ori sērbătoare in S-ta biserică din Labasint, spre a-și arēta desteritatea in cant și tipic.

Labasint, 15/28 Iulie 1901.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu mine : VOICU HAMSEA, m. p. protopop și inspect. de școale.

—□—

In conformitate cu înalta ordinațiune Consistorială Nr. 4426/901, pentru îndeplinirea postului de învățator la școala confesională rom. gr.-or. din **Spatta**, protopresbiteratul Lipovei, se publică concurs cu termen de **30 de zile** dela prima publicare in foaia „Biserica și Școala.“

Emolumentele anuale împreunute cu acest post sunt :

- 1) Bani gata 240 cor. ;
- 2) 20 meți de cucuruz in boambe in natură, in preț de 80 cor. ;
- 3) 10 meți de grâu in natură, in preț de 60 cor. ;
- 4) 20 metri de lemne, in natură in preț de 60 cor. ;
- 5) 4 jug. pământ arător și fēnaș, ce dau un venit anual de 60 cor. ;
- 6) Ajutor, eventual dela Ven. Consistor ori dela stat 100 cor. ;
- 7) Pentru conferință 8 cor. ;
- 8) Pentru scripturistica 6 cor. ;
- 9) 12 Metri lemne in natură pentru încălzirea salei de învățământ ;
- 10) Cortel liber in edificiul școlaei.

Recurenții la acest post sunt avisați ca recurses lor adresate com. parochial concernent, ajustate cu documentele de cvalificațiune prescrise prin lege și cu declarațiune, că pe basa eventualului serviciu prestat in altă

comună, de când începând își formează pretensiunea la cvincenal? să le substearnă până la termenul sus indicat P. T. dlu: Voicu Hamsea protopop în Lipova (Lippa) precum și să se prezinte în vre-o Duminecă ori sârbătoare în S-ta biserică din Spatta, spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Spatta, 23 Iulie (4 Aug.) a. c.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: VOICU HAMSEA, m. p. protop.

Conform concludului Ven. Consistor aradan dtto 6/19 iulie a. c. Nr. 3778/1901 veteranul și neputinciosul preot Luca Popescu s'a absolvat dela funcțiunii decretându-se trecerea lui în starea de odihnă cu beneficiu anual de 400 cor., care sumă va avea să o capete anume: dela alegându-l preot din dotațiunea parochiei 200 cor. și 200 cor. din fondul preoțesc pe baza §-ului 14 din statutele fondului; și cu expunerea celor de sus parochia Gros s'a decretat de vacantă, pe baza cărei decretări comitetul parochial subsemnat publică concurs pentru parochia est mod devenită vacantă din Gros, — protopresbiteratul M.-Radnei, cu termen de alegere de 30 de zile dela prima publicare în foaia „Biserica și Școala.”

Dotația parochiei e de a III-a clasă și e următoarea: 1) Casă parochială nouă; 2) una sesiune pământ parochial, parte arător, parte fânaț, cu venit de arendă anuală de 300 cor.; 3) În birul preoțesc dela fiecare număr de casă câte una cor., de tot 150 cor.; 4) Stolele usuete; 5) Întregirea dotației preoțești dela stat, stabilindă pe baza art. de lege XIV din 1898.

Parochia e clasificată de clasa a treia; și recurenții vor avea să producă calificațiune de clasa a treia cel puțin, având recursele ajustate cu documentele prescise și adresate comitetului parochial din Gros, a le înainta părintelui protopop în M.-Radna, până la termenul prescis.

Recurenții vor avea a se prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare în S-ta biserică din Gros, spre a-și arăta desteritatea în cuvântări și în cele rituale bisericești.

Gros, din ședința comitetului parochial, ținută în 20 Iulie (2 August) a. c.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: VASILIE BELEȘ, m. p. protop.

Cu termen de 30 de zile dela prima publicare în foaia „Biserica și Școala” se publică concurs pentru îndeplinirea definitivă a parochiilor:

1) **Govoșdia**, a cărei venit sunt: a) Usufructul pământului parochial, constatător din 12 jug. cat.; b) Birul dela 49 case câte una măsură cucuruz sfărîmat, ear' dela jeleri câte $\frac{1}{4}$ măsură de cucuruz sfărîmat; c) Stolele îndatinate; d) Grădina parochială și e) întregirea din vistieria statului (congrua), până la 600 cor., cu suma anuală de 432 cor., în care sunt cuprinse 100 cor., ca relut pentru cvartirul fiitorului preot.

Toate venitele dau suma recerută pentru parochii de clasa a III-a.

2) **Voivodeni**: Venitele acestei parochii sunt: a) Usufructul $\frac{1}{2}$ sesii de pământ arător; b) birul de una măsură cucuruz sfărîmat dela 57 case; c) Stolele îndatinate; d) Casa parochială cu grădină, care este sădită în parte cu vie și e) congrua stabilită pentru preot fără ș. cl. gimn. în suma de 367 cor. 50 fil.—567 cor. 56 fil.

Venitele dau suma recerută la par. de cl. treia.

Se observă că alesul, va avea a restitui episcopului parochial suma de 80 cor., cu care a răscumpărat comitetul parochial, via sădită în grădină, de către fostul preot.

Recurenții sunt avisați a-și trimite recursele adresate comit. par. concernent și ajustate conform prescri-

seler Regulamentului pentru parochii; pe calea P. On. oficiu protopresbiteral din Buteni (N.-Butyin) și a se prezenta în S-ta biserică în care-va Duminecă sau sârbătoare spre a-și arăta desteritatea în cele rituale și în oratorie.

Comitetele parochiale.

În conțelegere cu: IOAN GEORGIA, m. p. ppresbiter

În urma retragerii în pensiuine a învățătorului Florian Hanu, devenind vacantă stațiunea învățătoarească dela școala rom. gr.-or din Roșia cu filia Oberșia, se escrie concurs pentru îndeplinirea acestei stațiuni învățătoarești, cu termen de 30 de zile dela prima publicare în foaia officioasă „Biserica și Școala.”

Emolumentelo anuale pentru aceasta stațiune sunt următoarele: 1) În bani gata 600 cor.; 2) 20 metri lemne à 4 cor., 80 cor.; 3) 10 Hl. grâu à 12 cor. 120 cor.; 4) 10 Hl. cucuruz à 8 cor., 80 cor.; 5) Pentru conferința învățătoarească 24 cor.; 6) Pentru familiașul școlar 40 cor.; 7) Dela înmormentări unde va fi poftit stolele usuete.

Pentru încălzirea salei de învățământ comuna dă învățătorului încă 12 metri de lemne.

Cel ales are să conducă cântările în biserică fără altă remunerațiune; și acei cari posed cunoștința notelor și sunt capabili de-a înființa cor, vor fi preferiți.

Dela recurenți se recere, ca recursele instruite conform presciselor Statutului organic și a Regulamentului de învățământ, precum și cu declarație de când își formează pretensiunea la cvincenal adresate comitetului parochial din Roșia, să le trimită Prea On. domn Vasilie Beleş, protopresbiter și inspector școlar în M. Radna, — având până la alegere a se prezenta în S-ta biserică în vre-o Duminecă ori sârbătoare spre a-și arăta desteritatea în cântări și tipic.

Roșia, la 22 Iulie (4 August) a. c.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: VASILIE BELEȘ, m. p. protopop și inspector școlar.

Se publică concurs, pentru îndeplinirea definitivă a parochiei vacante Selegeni, cu termen de 30 de zile dela prima publicare în foaia „Biserica și Școala.”

Venitele sunt: 1) usufructul unei jumătăți de sesie de pământ; 2) birul de câte-o măsură de cucuruz sfărîmat dela 88 case; stolele îndatinate și grădina parochială, cari toate la olaită, împreună cu întregirea dotației (congrua) din vistieria statului stabilită în suma de 933 cor., 04 fil. (1333 cor. 04 fil.) pentru preot cu 8 cl. gimn. dau venital anual recerut la parochiile de cl. III.

De locuință până la edificarea casei parochiale se va îngriji parochia.

Recurenții sunt avisați a-și trimite recursele lor ajustate conform presciselor regulamentare, pe calea Prea On. oficiu protopresbiteral din Buteni (N.-Butyin) și a se prezenta în S-ta biserică, în care-va Duminecă ori sârbătoare, spre a-și arăta desteritatea în cele rituale și oratorie.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: IOAN GEORGIA, m. p. ppresb.

1) Pentru stațiunea învățătoarească din comuna S. Petreasă se publică concurs pe ziua de alegere 25 Aug. (7 Sept.) pe lângă următorul salar: 1) În bani gata 170 cor.; 2) Patru stg. de lemne 80 cor.; 3) 8 cubule bucate 81 cor. 12 fil.; 4) Pământul cantoral 120 cor.; 5) Stolele din cantorat 150 cor., de tot: 601 cor. 12 fil.

2. Pentru stațiunea învățătoarească din Schodol-Lazuri se publică concurs cu termen de alegere tot pe 25

Aug. (7 Sep.) — Pe lângă următorul salariu: 400 cor. bani gata, 6 stg. lemne 56 cor., toată casa un fuior 50 cor. de tot: 606 cor.

3. Pentru stațiunea învățătoarească din **Spinușiu** cu filia **Pomere** se publică concurs cu termen de alegere pe ziua de **29 August (11 Sept.)** — Pe lângă următorul salariu: a) bani gata 200 cor.; c) 6 stg. lemne 120 cor.; din grădină un venit de 40 cor.; d) dela toată casa una porție de fân și una de paie în preț de 60 cor.; e) din cantorat 40 cor., de tot 316 cor.

4. Pentru stațiunea învățătoarească din comuna **Rotarești** cu filia **Oiești**, se publică concurs cu termen de alegere pe ziua de **29 Aug. (11 Sept.)** — Pe lângă următorul salariu: a) In bani gata 120 cor.; b) Grâu 5 cubule 60 cor.; c) Cucuruz 5 cubule 50 cor.; d) fasole 2 vici 8 cor.; e) 6 orgii de lemne, 96 cor. și venitele cantonale.

Doritorii de-a ocupa vre-una din aceste stațiuni sunt avertizați a-și trimite petițiile la adresa comitetelor parohiale, subscrierului protopresbiter până în preseara zilei de alegere și totodată până la ziua alegerii a se prezenta la biserică în comuna în care ar dori să fie ales pentru a-și arăta dexteritatea în cele bisericesti.

Robogani 23 Iulie (5 August) 1901.

Comitetele parohiale.

In conțelegere cu mine: **ELIA MOGA**, m. p. ppresbiterul Beiușului.

—□—

Se publică concurs pentru stațiunile învățătoarești din comunele următoare în tractul Vașcoului, cu termen de **30 de zile** dela prima publicare:

- 1) Câmp-Colești, cu salariu de 600 cor.
- 2) Călugări, cu 600 cor.
- 3) Carpenet cu 600 cor.
- 4) Dumbrăvani-Broaște, cu 600 cor.
- 5) P.-Zavoeni-Steiu, cu 600 cor., și eventualul ajutor dela stat.
- 6) Gurani-Cociuba, cu 600 cor.
- 7) Lunca-Hotar cu 600 cor.
- 8) Rieni-Sudrigiu cu 600 cor., compute toate emolumentele.
- 9) Verarul-de-sus și de jos, cu 600 cor.
- 10) Bunsești: 168 cor. în bani, 8 cubule bucate 8 stg. de lemne, 2 vici de fasole, câte-un fuior dela fiecare casă, stolele cantonale, și eventual ajutor dela stat.
- 11) Brădet, 520 cor. cu toate emolumentele compute, și eventual ajutor dela stat.

Beiuș, 23 Iulie 1901.

Comitetele parohiale.

In conțelegere cu mine: **VASILIE PAP**, prot. Vașcoului.

—□—

Se publică concurs pentru stațiunea învățătoarească gr. or. rom. din **Hodiș**, protopresbiteratul Buteni, cu termen de **30 de zile** dela prima publicare în foaia „Biserica și Școala.”

Emolumentele sunt: 1) Salariu învățătoarească 600 cor.; 2) Scripturistica 10 cor.; 3) Conferințe 20 cor.; 4) Cortel liber și grădină de legume 5) lemne de încălzit pentru învățători și școală 20 metri; 6) la înmormântări 40 fil. cu liturgie 80 fil.

Recurenți se vor prezenta în S-ta biserică din loc, pentru a-și arăta dexteritatea în cant și tipic, pe timpul publicat și pentru a se arăta poporului.

Recursele dimpreună cu declarațiune, că pe baza serviciului prestat mai înainte în altă comună începând de când își formează pretensiunile la cvinevenal? se vor sub-

sterne M. On. domn Axente Chirilă, în Șilindia (comit. Arad) poșta Silingyia.

Hodiș, la 15/28 Iulie 1901-

Popovici Aron,
notar ad-hoc

Ioan Popovici,
preș. com. par.

In conțelegere cu mine: **AXENTE CHIRILĂ**, insp. școl.

—□—

Pentru întregirea postului vacant de învățător dela școala confesională gr.-or. rom. din **Ficătăr** tractul Belințului, se publică concurs cu termen de **30 de zile**, dela prima publicare în „Biserica și Școala.”

Emolumentele împreunate cu acest post învățătoarească sunt: 1) In bani gata 388 cor.; 2) Pentru conferințe 10 cor.; 4) Pentru scripturistica 10 cor.; 4) 2 jug. de pământ arător 60 cor.; 5) 32 metri lemne de foc, din cari este a se încălzi și sala de învățământ.

6) Cvartir liber cu grădină de un jugăr; 7) 12 meți de grâu și 12 meți cucuruz.

Reflecții la acest post au să-și instrueze petiția lor cu următoarele documente:

1) Estras matricular de botez; 2) Testimoniu de calificatiune învățătoarească; 3) Dacă concurentul a fungat și până acuma, atestat de serviciu neinterupt și 4) Declarație că de când începând își formează pretensiunea la cvinevenal.

Concurenți apți a conduce un cor vocal vor fi preferiți.

Reflecții au să se prezenteze într'o Duminecă ori într'o sârbătoare în S-ta biserică, spre a-și arăta dexteritatea în cântare și în tipic.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu mine: **GERASIM SERB**, protopresbiter ort. rom. și insp. școlar.

—□—

Pentru stațiunea învățătoarească din comuna **Varoșeni**, cu filia **Copaceni**, se publică concurs cu termen de alegere pe ziua de **2/15 Septembrie**, pe lângă salariul următor: Din Varoșeni, bani gata 120 cor.; 12 cubule bucate, 2 vici fasole 24 metri lemne, venitele din cantorat, locuință și grădină de legume.

Din **Copaceni** bani gata 60 cor.; șase cubule de bucate, 2 vici de fasole. La cantorat nu e deobligat în Copaceni.

Doritorii de-a ocupa acest post, sunt invitați a-și trimite petițiile la adresa comitetului parochial din Varoșeni, subscrierului protopresbiter în Robogani până la 1/14 Sept. și până la ziua alegerii, a se prezenta la biserică din Varoșeni.

Dat în ședința comitetului parochial din Varoșeni, ținută la 15/28 Iulie a. c.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu mine: **ELIA MOGA**, protop. ins. școl.

—□—

Pentru întregirea definitivă a postului vacant de învățător dela școala confesională gr.-or. rom. din **Secaș**, tractul Belințului, se publică concurs cu termen de **30 de zile** dela prima publicare în „Biserica și Școala.”

Emolumentele împreunate cu acest post învățătoarească sunt: 1) In bani gata 600 cor.; 2) Pentru lemne, din care este a se încălzi și sala de învățământ 106 cor.; 3) Adusul lemnului 34 cor.; 4) Pentru scripturistica 10 cor.; 5) Pentru conferință 20 cor.; 6) Dela fiecare înmormântare câte 40 fileri, de 770 cor.; 7) Două jug. de pământ, care de present, fiind tot tufiși și gaiiu, nu se poate folosi; 8) Locuință liberă cu o chilie și cuină și grădină de legume în mărime de 400 stg. □.

Reflecții la acest post au să-și instrueze petiția lor cu următoarele documente: 1) Extras matricular de botez; 2) Testimoniu de calificare învățătorească; 3) Dacă concurentul a funcționat și până acum, atestat de serviciu neîntrerupt și 4) Declarație că de când începând își formează pretensiunea la cvinevenal.

Concurenții apți a conduce un cor vocal, vor fi preferiți.

Reflecții au să se prezenteze într-o Duminică ori într-o sărbătoare în S-ta biserică, spre a-și arăta dexteritatea în cant și tipic.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: GERASIM SERB, protopresbiter gr.-or. rom. și insp. școlar.

—□—

Pentru îndeplinirea stațiunii învățătorești din comuna **Chișlaa**, inspectoratul Beliiului se publica concurs cu termen de alegere în **6/19 August a. c.** Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 1) în bani 306 cor.; 2) pământ arător de 8 cubule sămănătură, 110 cor.; 3) bucate 13¹/₂ cubule à 10 cor. 135 cor.; 4) 6 orgii lemne pentru școală și încăperile învățătorului 60 cor.; 5) stolele cantonale usitate 48 cor.; cari emolumente toate la oaltă fac 659 cor. la an. Locuința cu grădina de legume.

Recurenții sunt poștiți până în ziua alegerii în cutare Duminică ori sărbătoare a se prezenta la sf. biserică de acolo spre a-și arăta dexteritatea în tipic și cântări, ear recursele instruite cu documentele recerute și adresate comitetului parochial până în ziua alegerii au a le înainta la subscrișul protopop în Giriș (F.-Győrös) p. u. Tenke.

Comitetul parochial,

În conțelegere cu mine: PETRU SERBU, m. p. protop. insp. școl.

—□—

Pentru întregirea postului învățătoreșc din comuna **Craiova**, cercul inspectorat al Beliiului se escrie concurs cu termen de alegere în **6/19 August a. c.** Dotațiunea anuală împreună cu acest post este: a) în bani gata 356 cor.; b) dela episcopul latin 54 cor.; c) 10 cubule cucurez a 8 cor. 80 cor.; d) 6 stâng. de lemne ein cari este a se încălzi și sala de învățământ 60 cor.; d) Pământ arător de 4 cubule 60 cor.; f) stolele cantonale îndatinate dela mort mare 80, dela mort mic 40 bani, 25 cor.; toate venitele dau suma de 635 cor.; Locuința cu supraedificatele economice și grădina de legume.

Reflecții la acest post înățătoresc până în ziua alegerii au a-și înainta suplicele adresate comitetului parochial la subscrișul în Giriș (F.-Győrös) u. p. Tenke, având totodată a se prezenta în cutare-va Duminică sau sărbătoare la sf. biserică din Craiova spre a-și arăta iscusința în tipic și în cântări.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: PETRU SERBU, m. p. protop. inspect. școlar.

—□—

Pentru stațiunea învățătorească din comuna **Curățele** cu filiala **Pocioveliște** se escrie concurs cu termen de alegere pe **15/28 August**.

Dotațiunea constă din următoarele: a) în bani gata dela ambele comune 232 cor.; b) Pământ de 8 cub. venit sigur 80 cor.; c) Două măsurii de fasole 5 cor.; d) 26 metri de lemne 104 cor.; e) 200 porțiuni de fân 80 cor.; f) 200 fuioare 40 cor.; g) Grădina cu un venit de 20 cor.; h) Venitele cantonale 40 cor.; i) și cvartir liber cu două chilii și cămară.

Alesul învățător dacă va fi în stare a manipula și

îngrijii școala de pomărit din întreg hotarul care se află la un loc în **Curățele**, va fi denumit director manipulant pe lângă o remunerațiune de 60 cor., de tot 661 cor.; totodată se notifică, că alesul învățător numai în comuna **Corățele** are a îndeplini cantoratul.

Recurenții să-și înainteze petițiunile la adresa comitetului parochial, subscrișului protopresbiter până la **14/27 August** în **Robogăny**, și până la ziua alegerii să se prezenteze în cutare Duminică la **S-ta biserică din Curățele**.
Dat în **Curățele-Pocioreliște** la **14/20 Iulie 1901**.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: **ELIA MOGA**, m. p. protopresbiterul **Boroșineului**.

—□—

Pentru îndepluirea stațiunii învățătorești dela clasele superioare din **Chisindia**, devenită vacantă prin pensionarea fostului învățător **Filimon Ardelean**, se publică concurs, cu termen de **30 zile** dela prima publicare în „**Biserica și Școala**”.

Emolumentele sunt: în bani 520 cor.; 9 jug. pământ extravilan, prețuit în 80 cor.; 10 stg. de lemne, à 10 cor. — 160 cor., din cari se va încălzi și sala de învățământ; venite cantonale sperative 50 cor.; scripturistica 12 cor.; pentru conferință 20 cor.; cvartir și grădina.

Dintre recurenți vor fi preferiți aceia cari vor dovedi că au dexteritatea de-a instrui și conduce corul.

Recurenții, recursele ajustate conform legii, apoi cu atestate despre eventualul serviciu neîntrerupt și cu o „Declarațiune” că pe baza serviciului prestat în altă comună, de când își formează dreptul la cvinevenal? adresate concurentului comitet parochial, — să le înainteze **P. On.** oficiu protopresbiteral din **Buteni (N. Butyin)** și să se prezenteze în **S-ta biserică**, în oare-care Duminică ori sărbătoare, spre a-și arăta dexteritatea în cântări și tipic.
Chisindia, la **15/28 Iulie 1901**.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: **IOAN GEORGIA**, m. p. protopresbiter și inspector cercnal de școale.

—□—

Pentru îndeplinirea stațiunii învățătorești din comuna **Cladova**, (comit. **Caras-Severin**) cu aceasta se escrie concurs cu termen de **30 de zile** dela prima publicare.

Emolumentele sunt: a) în bani gata 690 cor.; b) Lemne pentru școală și învățător 48 cor.; c) Scripturistica 10 cor.; d) Conferințe 10 cor.; e) Cvartir liber cu grădina de legume; f) Dela înmormentări unde va fi poștit 80 fl.; g) Două jugere pământ 40 cor.

Comuna bisericească nu se deobligă a da cvinevenalul învățătorului pentru serviciul prestat anterior în altă comună; alegându-și învățător va ave să poarte și cantoratul în biserică fără alta remunerațiune. Dela recurenți se recere să producă testimoniu de calificare, și a se prezenta în vre-o Duminică ori sărbătoare în biserică din loc pentru a-și arăta dexteritatea în cant și tipic.

Eară recursele ajustate cu documente necesare și adresate comitetului parochial a le subșterne **M. On. domn** inspector școlar în **Leucușești p. u. Bethlenhăza**.

Dat în ședința comitetului parochial din **Cladova** la **20 Iunie a. c.**

Cu înțelegerea comitetului parochial: **ADAM ROSA**, inspector școlar.

—□—

Pe baza decisului comitetului parochial din **15/28 Iulie a. c.** se publică concurs pentru stațiunea învățătorească din comuna **Leucușești**, cu care e încopiată următoarea

Doritorii de a ocupa acest post au să producă : 1. Estras de botez, adeverind, că este român de religie gr. or. ; 2. Absolutor preparandial ; 3. Testimoniu de evaluare învățătorească ; 4. Atestat despre serviciul neîntrerupt prestat ca învățător până acum ; 5. Declarațiune, că pe baza serviciului neîntrerupt de când își formează pretenșiune la cvinevenal ?

Învățătorul ales este obligat a conduce strana și a instrui elevii în cântările liturgice bisericesti.

Recurenții au a-și subșterne petițiunile lor Prea On. oficiu protopresbiterial în Ienopolea (Boros-Jenő) ear până în ziua alegerii a se prezenta în biserică spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Din ședința com. par. ținută în 1/14 Iulie 1901.

Comitetul parochial.

În conștelegere cu mine : CONSTANTIN GURBAN, m. p. proopresbiter.

—□—

Conform ordinului Ven. Consistor din 7/20 Iunie a. c. Nr. 3073 pentru îndeplinirea definitivă a două stațiuni învățătorești din **Sarcia-română**, protopresbiteratul B.-Comloșului și adică la școala I. și la școala II. prin aceasta se scrie concurs cu termen de **30 de zile** dela prima publicare.

Emolumentele pentru fie-care învățător : 1. 560 cor. salar fundamental ; 2. pentru conferință și scripturistica 15 cor. ; 3. doi stâng. de lemne aduși la fața locului ; 4. paie din cari se vor încălzi saiele de învățământ și locuințele învățătorilor, aduse la fața locului, cât va cere trebuința ; 5. 2 jugere și 200□ pământ arător ; 6. cvartir liber cu câte două chilii, cuină și cămară ; 7. dela înmormântări unde vor fi poftiți și unde au să meargă pe rând 1 coroană.

Reflectanții au să-și înainteze recursurile lor adresate comitetului parochial ajustate cu următoarele documente : 1. Estras de botez ; 2. Testimoniu despre absolvirea preparandiei noastre confesionale ; 3. Testimoniu de evaluare și 4. Atestat despre serviciul prestat, petițiunile sunt a se adresa Prea On. domn Paul Miulescu, protopresbiter și inspector școlar în N.-Komlós (com. Torontál) în termenul indicat mai sus.

Se observă, că comuna bisericască nu asigură cvinevenalul învățătorească decât numai după cinci ani prestați la școalele noastre, având învățătorii, — cari vor îndeplini și funcțiunea de cantori în sfânta biserică la toate slujbele Dumnezeești, — a-se prezenta înainte de alegere, în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sfânta biserică din Sarcia-română, pentru a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Ambele posturi sunt de ocupat numai dela 1 Septembrie a. c.

Sarcia-română, din ședința comitetului parochial ținută în 8/21 Iulie 1901.

Eudochiu Lapadat, m. p. *Corneliu Popoviciu*, m. p. președinte. notar ad. hoc.

În conștelegere cu mine : PAUL MIULESCU, m. p. protopresbiter și inspector școlar.

—□—

Pentru ocuparea postului de învățătoare suplentă pentru lucrul de mână la școala civilă de fete a „Asociațiunii” se publică concurs.

Doritoarele de a ocupa acest post au să prezenteze următoarele documente : a) atestat de botez ; b) document despre evaluarea cerută prin legea statului pentru ocuparea posturilor de învățătoare la școalele civile ; c) o arătare despre studiile pregătitoare și despre ocupațiunea de până acum ; d) un atestat despre cunoștința în teorie și în praxă a lucrului de mână ; e) să dovedească,

că vorbește bine românește și ungurește, eventual și nemțește.

Vor fi preferite acele concurente, cari — pe lângă evaluarea din lucrul de mână — mai au evaluare și din oare care categorie de studii, îndeosebi din grupul limbilor.

Învățătoarea suplentă primește o remunerație anuală de cor. 600, — solvită în rate lunare anticipative, și întreagă întreținerea în internat.

Învățătoarea angajată va avea să dea directoarei mână de ajutor la agendele internatului.

Postul este a se ocupa cu 1 Septembrie st. n. a. c.

Termenul de concurs expiră la 20 August st. n. a. c.

Din ședința comitetului central al „Asociațiunii pentru lit. și cult. pop. rom.” ținută în Sibiu la 11 Iulie 1901.

Suluțu, m. p.

Dr. Beu, m. p. secret. II.

—□—

Se scrie concurs cu termen de **30 de zile** dela prima publicare în foaia diecesană „Biserica și Școala,” pentru îndeplinirea definitivă a următoarelor stațiuni învățătorești, din inspectoratul Butenilor :

1. **Bârșă**, școala inferioară, la care emolumentele sunt : 336 cor. în bani ; 10 jug. pământ estravilan care aduce un venit anual de 100 cor. ; 4 șinice grâu, 4 șin. cucuruz ; 4 stângeni de lemne ; pentru conferință 20 cor. ; scripturistica 10 cor. ; dela înmormântări unde va fi poftit 2 cor. ; cvartir și $\frac{1}{2}$ grădină.

2. **Berinden**, cu emolumentele : 120 cor. bani ; 8 st. de lemne din cari se va încălzi și sala de învățământ ; usufructul alor 8 jug. pământ estravilan ; 8 șinice bucate, parte grâu, parte cucuruz ; pentru conferință 8 cor. ; scripturistica 8 cor. ; cvartir și grădină.

3. **Laz**, cu emolumentele : în bani 200 cor. ; 12 șin. bucate (jum. grâu, jum. cucuruz) ; 8 st. de lemne din cari se va încălzi și sala de învățământ usufructul alor 16 jug. pământ ; conferința 8 cor. ; scripturistica 6 cor. ; cvartir cu 2 chilii, grădină, etc. — Venitele compute în bani dau suma de 614 cor. anual.

4. **Ramna**, salar de 292 cor. bani ; 8 st. de lemne, din cari se va încălzi și școala ; 10 șin. de bucate (jum. grâu, jum. cucuruz) ; conferința 8 cor. ; scripturistica 4 cor. ; $\frac{1}{2}$ jugh. pământ prețuit în 8 cor. ; cvartir cu 2 chilii și grădină.

5. **Roșia**, cu emolumente : 240 cor. bani ; 5 șin. grâu ; 5 șin. cucuruz ; 8 st. de lemne și pentru sala de învățământ ; conferința 10 cor. ; scripturistica 6 cor. ; grădină, de cvartir, până la edificarea școlii se va ingriji parochia.

Întru cât stațiunile, la cari emolumentele nu ating minimul preseris, se vor pute îndeplini cu învățatori evaluați, s'a pus în perspectivă câte un ajutor, spre ameliorarea salarului celui ales.

Doritorii de a ocupa vre-una dintre stațiunile înșirate, recursurile — adresate respectivului comitet parochial și provăzute, afară de toate documentele preserise și despre eventualul serviciu neîntrerupt, precum și cu o „Declarațiune,” că pe baza serviciului prestat în altă comună, de când își formează dreptul la cvinevenal ? — să le substearnă P. O. D. Ioan Georgia insp. școl. în Buteni (N.-Buttyin), având până la alegere să se prezenteze în vre-o Duminecă ori sârbătoare în s. biserică din comuna la care au recurs, spre a-și arăta desteritatea în cele rituale.

Comitetele parochiale.

În conștelegere cu : IOAN GEORGIA, m. p. protopresbiter, inspector școlar.

—□—